

VOORSTEL

Algemeen Bestuur

ONDERWERP	Handreiking Aanpak Maatschappelijke Onrust	AGENDAPUNT	E03a
DATUM	22 september 2014		
OPENBAAR	ja	BEHANDELD DOOR	Nicole Teesink (AOV Borne) Tim Reefman (Veiligheidsbureau)
REGISTRATIENUMMER	[Registratienummer]	TELEFOONNUMMER	088 256 8389
PORTEFEUILLEHOUDER	Welten,Rob		

Besluit

[Toelichting]

Voorstel

- De voorliggende Handreiking Aanpak Maatschappelijke Onrust vast te stellen als uniforme werkwijze voor de regio Twente;
- De gemeenten te adviseren de Handreiking Aanpak Maatschappelijke Onrust lokaal verder uit te werken, met daarbij speciale aandacht voor bijlage 1;
- De Veiligheidsdirectie opdracht te geven om in het Multi OTO-jaarplan aandacht te schenken aan maatschappelijke onrust en sociale calamiteiten.
- De gemeenten te verzoeken evaluaties rondom maatschappelijke onrust incidenten te delen met de VRT, zodat ervaringen kunnen worden gedeeld en daar lering uit getrokken kan worden.

Samenvatting

De gemeenten Enschede en Hengelo hebben reeds een plan voor het voorkomen/aanpak van sociale calamiteiten (het Protocol Maatschappelijke Onrust (PMO) en het Sociaal Calamiteiten Plan (SCP). Daarnaast heeft GGD Twente onlangs de Procesbeschrijving Psychosociale Hulpverlening bij Incidenten vastgesteld.

De voorliggende handreiking heeft tot doel een eenduidige werkwijze af te stemmen en een verbindende factor te zijn tussen de drie bovengenoemde notities. De handreiking is geschreven vanuit de behoefte van het Algemeen Bestuur aan een handzaam document en daarmee een uniforme werkwijze voor de regio Twente.

De handreiking is geschreven in samenwerking tussen diverse partijen. De volgende partijen maakten deel uit van de klankbordgroep: gemeenten Enschede, GGD Twente, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Openbaar Ministerie, Politie, Veiligheidshuis Twente en Veiligheidsregio.

Op een paar punten dient de handreiking nog te worden aangepast, dit na consultatie in het AOV overleg en het IVZ platform:

- Rol en verantwoordelijkheid van de driehoek concretiseren.
- Benoemen dat stelsel Bewaken en Beveiligen een bevoegdheid van het OM is (en ook als bijlage opnemen)
- Benoemen dat bij verslaglegging en communicatie de WOB een aandachtspunt is
- Familierechercheurs vervangen door (zeden)rechercheurs (bijlage 2).
- Taken kernteam kunnen nog wat explicieter geformuleerd worden
- Duidelijke afspraken over regievoering communicatie (politie, OM en gemeente) in de bijlage Checklist Communicatie.

Deze punten worden opgenomen in de definitieve handreiking.

Aan het algemeen bestuur

De laatste jaren zijn we in Twente regelmatig geconfronteerd met plotselinge, ingrijpende gebeurtenissen die tot maatschappelijke onrust hebben geleid. Denk aan het schietdrama in Alphen aan de Rijn (2011), project X in Haren (2012), de overval op de juwelier in Deurne (2014), de onrust rond de terugkeer van Benno L. in Leiden en Volkert van der G. in Apeldoorn (beide 2014). Steeds vaker komen situaties voor waarbij bestuurders over voorkennis beschikken die in de samenleving tot een grote schok kunnen leiden. In die situaties komt het erop aan om een juiste balans te vinden tussen 'onderschatting' en 'te groot maken', de juiste maatregelen, een zorgvuldig communicatie-traject en het op een goede manier betrekken van netwerkpartners.

Wat wordt verstaan onder maatschappelijk onrust?

Maatschappelijke onrust is (dreiging van) één of meerdere incidenten, die een (als symbolisch opgevatte) uiting vormen van bestaande spanningen en/of problemen, die in potentie dreigen te escaleren tot een ernstige aantasting van de openbare orde en veiligheid en/of maatschappelijke rust en/of kunnen leiden tot het plegen van strafbare feiten.

Organisatie aanpak maatschappelijke onrust

- Kracht van de handreiking is dat de beschreven aanpak tevens gericht is op preventie, dus op vooraf handelen (nog op tijd) in plaats van achteraf reageren (vaak te laat).
- Deze handreiking geeft handvatten voor eerste reflectie en te nemen maatregelen bij sociale veiligheidsvraagstukken waar sprake is van (dreigende) maatschappelijke onrust.
- De burgemeester heeft als eerste de verantwoordelijkheid om maatschappelijke onrust te voorkomen en/of te beteugelen. Hij heeft de regierol in de aanpak en stemt hierover af met de driehoekspartners.
- De lokale driehoek -bestaande uit de burgemeester, de officier van Justitie en de (lokale) politiechef- is het gremium waar besluiten ten aanzien van de aanpak worden genomen.
- De lokale driehoek kan worden uitgebreid met adviseurs zoals een Directeur Publieke Gezondheid van de GGD. Hiertoe kan besloten worden wanneer andere belangen, bijvoorbeeld het belang van goede zorg, naast het belang van sociale veiligheid in de aanpak van (dreigende) maatschappelijke onrust geïntegreerd dienen te worden.
- Ter ondersteuning van de driehoek wordt een kernteam bijeen geroepen. Dit kernteam staat in principe onder leiding van de gemeente (bijvoorbeeld de adviseur veiligheid), met deelname vanuit politie, GGD en afhankelijk van de feiten en omstandigheden het OM.
- De alarmering van de gemeente verloopt via de lokale adviseur veiligheid. De GGD kan via de procesleider PSH worden gealarmeerd.

Rol GGD Twente

Een belangrijke partner bij de aanpak van maatschappelijke onrust is de GGD; de Procesleider PSH van de GGD is lid van het kernteam indien er sprake is van een incident waarbij de psychosociale hulp gecoördineerd moet worden volgens de procesbeschrijving PSH. De adviseur veiligheid van de betreffende gemeente alarmeert via Meldkamer Twente de dienstdoende procesleider van de GGD. Andersom geldt dat als de GGD gevraagd wordt om psychosociale hulp te bieden in een gemeente zij hiervan de adviseur veiligheid in de betreffende gemeente te informeren. Deze functionarissen van de Twentse gemeenten zijn via de Meldkamer te alarmeren.

Financiering inzet GGD Twente

Afhankelijk van de gevraagde inzet van GGD Twente zal GGD Twente kosten in rekening brengen. Deze zijn niet verdisconteerd in de huidige financiering door gemeenten. Er zal na gelang het type incident, duur en gevraagde inzet van de procesleider PSH separaat door GGD Twente worden geoffreerd.

Bijlage

Handreiking Aanpak Maatschappelijke Onrust

Enschede, 3 september 2014

Het dagelijks bestuur

Secretaris,
H.G.W. Meuleman

Voorzitter,
P.E.J. den Oudsten

